

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

CAUZA ALIMPIEV v. REPUBLICA MOLDOVA ȘI RUSIA

(Cererea nr. 48802/08)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

27 aprilie 2021

Această hotărâre este definitivă, dar poate fi supusă revizuirii editoriale.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”

În cauza Alimpiev v. Republica Moldova și Rusia,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită într-un Comitet compus din:

Aleš Pejchal, *Președinte*,

Egidijus Kūris,

Carlo Ranzoni, *judcători*,

și Hasan Bakırcı, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 48802/08) *versus* Republica Moldova și Federația Rusă, depusă la Curte în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către un cetățean rus, dl Alexandru Alimpiev („reclamantul”) la 27 septembrie 2008; observațiile părților;

decizia de a respinge obiecția Guvernului privind examinarea cererii de către un Comitet;

Deliberând în secret la 30 martie 2021,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Prezenta cauză se referă la presupusa detenție în condiții inumane a reclamantului, nerespectarea drepturilor sale în timpul arestării preventive și cenzurarea corespondenței sale în penitenciar.

2. La 2 noiembrie 2017 plângerile în baza Articolului 3, Articolului 5 §§ 3 și 4, Articolului 6 § 1, Articolului 8 și a Articolului 13 din Convenție au fost comunicate guvernelor reclamate, iar restul cererii a fost declarat inadmisibil, în conformitate cu Articolul 54 § 3 din Regulamentul Curții.

3. Guvernul rus a obiectat în privința examinării cererii de către un Comitet. După examinarea obiecției Guvernului rus, Curtea o respinge.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

4. Reclamantul s-a născut în anul 1950 și locuiește în Tiraspol. Reclamantul a fost reprezentat de către dl V. Țurcan, avocat în Chișinău.

5. Guvernul Republicii Moldova a fost reprezentat de către agentul său, dl O. Rotari. Guvernul rus a fost reprezentat de către agentul său, dl M. Galperin, reprezentant al Federației Ruse la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și vice-ministru al justiției.

6. Circumstanțele cauzei, în modul prezentat de către părți, pot fi rezumate după cum urmează.

A. Reținerea și condamnarea reclamantului

7. Reclamantul a fost președintele judecătoriei populare orășenești Tiraspol din auto-proclamata „republică moldovenească nistreană” („rnm”). La 31 august 2006 procuratura „rnm” a inițiat o urmărire penală împotriva reclamantului, fiind bănuțit de acte de corupție.

8. La 17 mai 2007 reclamantul a fost reținut și învinuit de corupție.

9. La 25 decembrie 2008 instanța supremă din „rnm” a condamnat reclamantul pentru corupție și i-a stabilit o pedeapsă de șapte ani de închisoare. Acea hotărâre a fost menținută de către camera de apel a instanței supreme din „rnm” la 18 martie 2009.

10. La 24 iulie 2009 plenul instanței supreme din „rnm” a examinat cauza penală a reclamantului în cadrul unei proceduri extraordinare și a redus pedeapsa lui la cinci ani de închisoare. Instanța a dispus eliberarea lui, în baza unui act de amnistie.

B. Arestarea preventivă a reclamantului

11. Din momentul reținerii sale și până la condamnarea lui la 25 decembrie 2008, reclamantul s-a aflat în arest preventiv. Procurorul a solicitat în mod periodic prelungirea detenției reclamantului, care a fost acceptată de fiecare dată de către judecător.

12. Reclamantul nu a avut posibilitatea să obțină copii ale deciziilor de prelungire a arestării preventive în privința sa, cererile avocatului său cu privire la prezentarea copiilor deciziilor respective fiind respinse. Spre exemplu, la 21 iulie 2008 avocatul reclamantului a expediat o telegramă către președintele instanței supreme din „rnm”, solicitând să-i fie prezentată o copie a deciziei din 18 iulie 2008 privind dispunerea prelungirii detenției reclamantului. De asemenea, el a solicitat ca drepturile reclamantului în baza Articolului 34 din Convenție să nu fie obstrucționate prin refuzul prezentării copiei respective. Într-un răspuns din 23 iulie 2008, președintele instanței supreme din „rnm” a informat avocatul reclamantului că legislația „rnm” nu prevedea dreptul reprezentanților apărării de a obține copii ale deciziilor emise drept răspuns la cererile depuse în instanțe.

13. La 15 august 2008 avocatul reclamantului a întrebat președintele instanței supreme din „rnm” dacă i se putea permite să facă copii ale anumitor părți selectate din dosarul penal al clientului său. În aceeași zi, președintele instanței supreme din „rnm” a adăugat o notă olografă pe cerere, refuzând-o și explicând că legislația „rnm” nu oferea dreptul de a face copii de pe documentele aflate în dosarele penale.

14. La 18 august 2008 avocatul reclamantului a solicitat să-i fie prezentate copiile tuturor deciziilor privind prelungirea arestării preventive a clientului său. El a subliniat că nu fusese implicat în dosar la faza pre-judiciară a procesului și, astfel, el trebuia să aibă copii ale deciziilor emise anterior,

pentru a-și putea organiza o apărare eficientă. De asemenea, el s-a bazat pe Articolul 34 din Convenție și a susținut că nu exista nicio bază juridică pentru refuzul de a-i fi prezentate copii ale deciziilor referitoare la clientul său.

15. Reclamantul a prezentat copii ale cererilor avocatului său către instanțele „rnm” privind înlocuirea arestului său cu o măsură preventivă alternativă. În acele cereri, avocatul s-a bazat pe Articolele 3, 5, 6, 8 și 13 din Convenție, și a notat că, la prelungirea detenției clientului său, instanțele „rnm” pur și simplu citaseră prevederile legale aplicabile (referitoare la riscul ascunderii persoanei, comiterii unor noi infracțiuni sau interferenței în cadrul investigației), fără a se referi la probe care ar confirma prezența riscurilor relevante în situația specifică a clientului său. De asemenea, avocatul a descris condițiile de detenție ale reclamantului și starea sănătății sale, care, potrivit lui, se înrăutățise în rezultatul acelor condiții.

16. La 11 noiembrie 2008 avocatul reclamantului a emis un comunicat de presă, informând publicul despre cauza reclamantului.

C. Condițiile de detenție și asistența medicală a reclamantului

17. Reclamantul a descris în modul următor condițiile detenției sale într-un izolator de detenție preventivă (IVS) din Tiraspol și un penitenciar din Tiraspol (UIN-3). Celula nu avea o toaletă sau duș separate, iar lui nu i s-au oferit produse de igienă sau lenjerie de pat. Celula era infestată cu paraziți, calitatea apei de la robinet era rea, iar geamul din celulă era foarte mic și permitea aerului umed și rece să intre în celulă. Plimbările zilnice erau permise doar pentru o perioadă foarte scurtă de timp în fiecare zi. Există o limită de greutate a obiectelor care puteau fi transmise unui deținut de către rudele sale (30 de kg pe lună, inclusiv apă îmbuteliată), care, combinată cu mâncarea necomestibilă oferită în instituția de detenție, presupunea că el era deseori supus torturii prin foame.

18. În timpul judecării cauzei, reclamantul s-a aflat într-o cușcă metalică. La 6 august 2008 avocatul reclamantului a solicitat președintelui instanței supreme din „rnm” să-i permită clientului său să se așeze lângă el, și nu într-o cușcă, deoarece acesta era singurul mod prin care el putea să apere drepturile clientului său în mod corespunzător. De asemenea, el a solicitat să fie constatată ilegalitatea aflării cuștilor în sălile de judecată. Nu este clar dacă avocatul a recepționat un răspuns.

19. Reclamantul a prezentat un certificat medical care confirma că la 23 iunie 2008 o echipă medicală de urgență îl îngrijise. Medicii îl diagnosticaseră cu probleme respiratorii și notaseră că el suferea de astm persistent moderat. Lui i se prescriaseră medicamente. Potrivit reclamantului, colegii săi de celulă fumau din greu, supunându-l pe el (un nefumător) la fumat pasiv.

D. Pretinsa cenzurare a corespondenței

20. Potrivit reclamantului, toată corespondența sa a fost cenzurată în timpul detenției sale. El a prezentat o copie a scrisorii expediate lui personal de către avocatul său. Pe plic există o ștampilă cu inscripția „Verificat. Cenzură (semnătura), 8/09/2008”.

CADRUL JURIDIC RELEVANT

2. Materialele relevante au fost rezumate în cauza *Mozer v. Republica Moldova și Rusia* [MC] (nr. 11138/10, §§ 61-77, CEDO 2016).

ÎN DREPT

I. PROBLEME GENERALE DE ADMISIBILITATE

A. Jurisdicția

3. Guvernul rus a susținut că reclamantul nu s-a aflat sub jurisdicția sa și că, în consecință, cererea ar trebui declarată inadmisibilă *ratione personae* și *ratione loci* cu privire la Federația Rusă. La rândul său, Guvernul moldovean nu a contestat faptul că Republica Moldova și-a exercitat jurisdicția asupra teritoriului controlat de către „rnm”.

4. Curtea constată că pozițiile părților în prezenta cauză cu privire la problema jurisdicției sunt similare cu cele exprimate de către părți în cauzele *Catan și alții v. Republica Moldova și Rusia* ([MC], nr. 43370/04, 8252/05 și 18454/06, §§ 83-101, CEDO 2012 și *Mozer* (pre-citată, §§ 81-95). În special, reclamantul și Guvernul Republicii Moldova au susținut că ambele Guverne reclamate aveau jurisdicție, în timp ce Guvernul rus a pretins că el nu și-a exercitat jurisdicția. Guvernul rus și-a exprimat opinia că abordarea problemei jurisdicției, adoptată de către Curte în cauza *Ilașcu și alții v. Moldova și Rusia* ([MC], nr. 48787/99, CEDO 2004 VII) era greșită și contrară dreptului internațional public.

5. Curtea observă că principiile generale referitoare la problema jurisdicției în baza Articolului 1 din Convenție, cu privire la actele întreprinse și faptele apărute în regiunea transnistreană a Republicii Moldova au fost enunțate în cauzele *Ilașcu și alții* (pre-citată, §§ 311-19), *Catan și alții* (pre-citată, §§ 103-07) și, mai recent, *Mozer* (pre-citată, §§ 97-98).

6. Cu privire la Republica Moldova, Curtea constată că în cauzele *Ilașcu, Catan și Mozer* ea a constatat că, deși Republica Moldova nu exercita un control efectiv în regiunea transnistreană, din faptul că Moldova era statul teritorial rezulta că persoanele de pe teritoriul respectiv se aflau sub jurisdicția sa. Cu toate acestea, obligația sa în baza Articolului 1 din Convenție, de a asigura tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa drepturile și libertățile

definite în Convenție, s-a limitat la cea de a lua măsurile diplomatice, economice, judiciare și de altă natură care erau atât în puterea sa, cât și în conformitate cu dreptul internațional (a se vedea *Ilașcu și alții*, pre-citată, § 333; *Catan și alții*, pre-citată, § 109; și *Mozer*, pre-citată, § 100). Obligațiile Republicii Moldova în baza Articolului 1 din Convenție s-au dovedit a fi obligații pozitive (a se vedea *Ilașcu și alții*, pre-citată, §§ 322 și 330-31; *Catan și alții*, pre-citată, §§ 109-10; și *Mozer*, pre-citată, § 99).

7. Curtea nu vede niciun motiv pentru a distinge prezenta cauză de cauzele menționate mai sus. În plus, ea notează că Guvernul Republicii Moldova nu se opune aplicării unei abordări similare în prezenta cauză. Prin urmare, ea constată că Republica Moldova și-a exercitat jurisdicția în sensul Articolului 1 din Convenție, doar că responsabilitatea sa pentru actele reclamate trebuie evaluată în lumina obligațiilor pozitive menționate mai sus (a se vedea *Ilașcu și alții*, pre-citată, § 335).

8. Cu referire la Federația Rusă, Curtea notează că în cauza *Ilașcu și alții* ea a constatat deja că Federația Rusă contribuise atât militar, cât și politic la crearea unui regim separatist în regiunea transnistreană în anii 1991-1992 (vezi *Ilașcu și alții*, pre-citată, § 382). Curtea a constatat, de asemenea, în cauzele ulterioare referitoare la regiunea transnistreană, că cel puțin până în luna iulie 2010, „rnm” a reușit să existe și să reziste eforturilor moldovenești și internaționale de a rezolva conflictul și de a instaura democrația și statul de drept în regiune, doar datorită sprijinului militar, economic și politic al Rusiei (a se vedea *Ivanțoc și alții versus Moldova și Rusia*, nr. 23687/05, § 116-20, 15 noiembrie 2011; *Catan și alții*, pre-citată, §§ 121-22; și *Mozer*, pre-citată, §§ 108 și 110). Curtea a concluzionat în cauza *Mozer* că nivelul ridicat de dependență al „rnm” față de sprijinul rus oferea un indiciu puternic că Federația Rusă continua să exercite un control efectiv și o influență decisivă asupra autorităților transnistrene și că, prin urmare, reclamantii s-au aflat sub jurisdicția statului respectiv în baza Articolului 1 din Convenție (*Mozer*, pre-citată, §§ 110-11).

9. Curtea nu vede niciun motiv pentru a distinge prezenta cauză de cauzele *Ilașcu și alții*, *Ivanțoc și alții*, *Catan și alții* și *Mozer* (toate pre-citate).

10. Rezultă că reclamantul din prezenta cauză s-a aflat sub jurisdicția Federației Ruse în baza Articolului 1 din Convenție. În consecință, Curtea respinge obiecțiile de inadmisibilitate *ratione personae* și *ratione loci* ale Guvernului rus.

B. Epuizarea remediilor naționale

30. Guvernul Republicii Moldova a invocat că, din moment ce reclamantul nu se plânsese autorităților moldovenești sau nu le informase în vreun fel despre pretensele încălcări ale drepturilor sale de către autoritățile „rnm”, el eșuase să epuizeze remediile naționale disponibile.

31. Reclamantul a invocat că avocatul său informase în mod clar publicul general despre cauza sa prin intermediul unui comunicat de presă (a se vedea paragraful 16 *supra*). Prin urmare, autoritățile moldovenești fuseseră conștiente de aceasta. În plus, Guvernul Republicii Moldova nu indicase ce remedii existau și, în orice caz, niciun din ele nu era efectiv, din moment ce Republica Moldova nu putea asigura eliberarea sa imediată.

32. Curtea notează concluzia la care a ajuns în cauza *Mozer* (pre-citată, § 214), că „obligația pozitivă care îi revine Moldovei este să utilizeze toate mijloacele juridice și diplomatice aflate la dispoziția sa pentru a continua să garanteze persoanelor care locuiesc în regiunea transnistreană drepturile și libertățile definite în Convenție”, și că „remediile pe care Moldova trebuie să le ofere reclamantului constă în posibilitatea de a informa autoritățile moldovenești despre detaliile situației sale și de a fi informat despre diversele acțiuni juridice și diplomatice întreprinse”. Curtea a avut deja ocazia să constate că Republica Moldova nu și-a încălcat obligațiile sale pozitive în urma eșecului reclamantului de a informa autoritățile moldovenești despre pretenziile încălcării ale drepturilor sale în baza Convenției de către autoritățile „rnn” (a se vedea *Apcov v. Republica Moldova și Rusia*, nr. 13463/07, § 46, 30 mai 2017), și a declarat inadmisibilă o cerere versus Republica Moldova din cauza neepuizării remediilor naționale, prin neinformarea autorităților moldovenești (a se vedea *Bondarenco v. Republica Moldova* (dec.), nr. 58144/09, §§ 13-17, 18 septembrie 2018).

33. În prezenta cauză, Curtea consideră că organizarea unei conferințe de presă nu a constituit o informare corespunzătoare a autorităților moldovenești despre detaliile privind situația reclamantului și o solicitare a asistenței acestora, prin întreprinderea acțiunilor juridice și diplomatice aflate în puterea lor pentru a proteja drepturile reclamantului. Ea nu vede niciun motiv pentru a se îndepărta de la concluziile sale în cauzele sus-menționate. Prin urmare, ea concluzionează că partea cererii versus Republica Moldova trebuie respinsă în baza Articolului 35 §§ 1 și 4 din Convenție, din cauza neepuizării remediilor naționale.

34. În continuare, Curtea va determina dacă a avut loc o încălcare a drepturilor reclamantului în baza Convenției și dacă este angajată responsabilitatea Rusiei (a se vedea *Mozer*, pre-citată, § 112).

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 3 DIN CONVENȚIE

11. Reclamantul s-a plâns că condițiile detenției sale fuseseră inumane, că asistența medicală necesară nu îi fuseseră oferită în detenție și că el fusese plasat într-o cușcă metalică în sala de judecată, în timpul procesului său. El s-a bazat pe Articolul 3 din Convenție, care are următorul conținut:

„Nimeni nu va fi supus torturii, nici tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante.”

A. Admisibilitatea

12. Curtea observă că această plângere nu este în mod vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție. În plus, ea observă că aceasta nu este inadmisibilă din niciun alt motiv. Prin urmare, plângerea trebuie declarată admisibilă.

B. Fondul

1. *Plângerea privind condițiile de detenție și asistența medicală a reclamantului*

13. Reclamantul a susținut că el fusese deținut în condiții inumane și că nu i se acordase asistența medicală de care avea nevoie. El a prezentat o descriere detaliată a acestor condiții (a se vedea paragrafele 17 și 19 *supra*).

14. Guvernul rus nu a comentat acest aspect.

15. Curtea constată că reclamantul a fost plasat în detenție în diferite penitenciare din „rnm” în perioada 2007-2009. De asemenea, ea observă că Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și a Tratatelor sau a Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) a vizitat regiunea „rnm” în anul 2000 și s-a arătat profund îngrijorat de condițiile de detenție din penitenciarele „rnm” pe care le vizitase. În anul 2010 CPT nu a avut voie să aibă întâlniri private cu deținuții, ceea ce l-a determinat să nu viziteze regiunea (a se vedea *Mozer*, pre-citată, §§ 63 și 64).

40. Reclamantul a oferit o descriere detaliată a condițiilor detenției sale și nu există argumente sau probe care să contrazică acea descriere. Ținând cont de aceasta, adițional la constatările făcute de către CPT în regiune și la propriile sale constatări privind penitenciarele din Tiraspol și Hlinaia, în special (a se vedea, de exemplu, *Mozer*, pre-citată, § 28 și *Ilașcu*, pre-citată, §§ 240-266), Curtea nu poate decât să concluzioneze că reclamantul a fost plasat în condiții incompatibile cu cerințele Articolului 3; aceste condiții au presupus supraaglomerarea severă, lipsa condițiilor sanitare, acces insuficient la lumina zilei și asistență medicală insuficientă. Lipsa asistenței medicale a fost exacerbată de fumatul în celula reclamantului, ceea ce era deosebit de dăunător pentru el, având în vedere problemele sale de astm (a se vedea paragraful 19 *supra*).

2. *Plângerea privind plasarea reclamantului într-o cușcă din metal în timpul procesului*

41. Reclamantul s-a plâns că el fusese ținut într-o cușcă metalică în timpul procesului, ceea ce considera a fi umilitor.

42. Guvernul rus nu a comentat în această privință.

43. Curtea reiterează constatarea sa că „ținerea unei persoane într-o cușcă metalică în timpul procesului constituie în sine – făcând referire la natura sa

obiectiv degradantă, care este incompatibilă standardelor comportamentului civilizat care formează atributele unei societăți democratice – o ofensă adusă demnității umane, contrar Articolului 3” (a se vedea *Svinarenko și Slyadnev v. Rusia* [MC], nr. 32541/08 și 43441/08, § 138, CEDO 2014 (extrase)).

44. În prezenta cauză, reclamantul a fost plasat într-o cușcă metalică pe durata procesului său, ceea ce este incompatibil în sine cu cerințele Articolului 3 (a se vedea paragraful precedent). În plus, nu a existat nici măcar o tentativă de justificare a unui astfel de tratament, prin referirea la anumite motive de securitate.

45. Prin urmare, Curtea constată o încălcare a Articolului 3 în acest sens.

3. Concluzie

46. În lumina celor de mai sus, Curtea constată că drepturile reclamantului garantate în baza Articolului 3 din Convenție au fost încălcate, deoarece el a fost supus unor condiții inumane, a fost lipsit de asistența medicală necesară și a fost plasat într-o cușcă metalică în timpul procesului.

C. Responsabilitatea

16. Cu referire la responsabilitatea Federației Ruse, Curtea a stabilit că Rusia a exercitat un control efectiv asupra „rnm” în perioada de detenție a reclamantului (a se vedea paragrafele 27-29 *supra*). În lumina acestei concluzii și în conformitate cu jurisprudența sa, nu este necesar să se determine dacă Rusia exercită sau nu un control detaliat asupra politicilor și a acțiunilor administrației locale subordonate (a se vedea *Mozer*, pre-citată, § 157). În virtutea sprijinului său militar, economic și politic continuu pentru „rnm”, care nu ar putea supraviețui altfel, responsabilitatea Rusiei în baza Convenției este angajată în privința încălcării drepturilor reclamantilor (*ibid.*).

17. În concluzie, constatând că reclamantul a fost supus unor condiții inumane în sensul Articolului 3 din Convenție, fiindu-i refuzată asistența medicală, și a fost plasat într-o celulă metalică în timpul procesului său (a se vedea paragraful 46 *supra*), Curtea hotărăște că a avut loc o încălcare a acestei prevederi de către Federația Rusă.

III. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 5 §§ 3 ȘI 4 DIN CONVENȚIE

18. Reclamantul s-a plâns că, la dispunerea și prelungirea ulterioară a arestării sale preventive, instanțele „rnm” nu prezentaseră motive relevante și suficientă pentru o astfel de detenție. În plus, lui și avocatului său nu i se oferiseră acces la unele materiale din dosar. El a evidențiat că, potrivit legislației „rnm”, arestarea preventivă putea fi dispusă doar în baza gravității

unei infracțiuni. El s-a bazat pe Articolul 5 §§ 3 și 4 din Convenție, care prevede următoarele:

„3. Orice persoană arestată sau deținută în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol trebuie adusă de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare și are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.

4. Orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau detenție are dreptul să introducă recurs în fața unui tribunal, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt asupra legalității detenției sale și să dispună eliberarea sa dacă detenția este ilegală.”

50. Reclamantul s-a bazat și pe Articolul 6 în privința aceluiași plângeri. Curtea consideră că această plângere trebuie examinată doar din punctul de vedere al Articolului 5 §§ 3 și 4, ținând cont că, din moment ce are competența de a da o calificare în drept a circumstanțelor cauzei, Curtea nu este legată de calificarea oferită de către un reclamant sau de către un Guvern (a se vedea, spre exemplu, *Fernandes de Oliveira v. Portugalia* [MC], nr. 78103/14, § 81, 31 ianuarie 2019).

A. Admisibilitatea

51. Curtea constată că aceste plângeri nu sunt în mod vădit nefondate în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție. În plus, ea observă că plângerile nu sunt inadmisibile din niciun alt motiv. Prin urmare, ele trebuie declarate admisibile.

B. Fondul

19. Reclamantul a invocat că instanțele dispuseseră detenția sa fără să se bazeze pe motive relevante și suficiente. În plus, el și avocatul său nu avuseseră posibilitatea de a obține o serie de documente din dosar, precum cele care se presupune că ar fi stat la baza deciziilor judecătorilor de aplicare a arestului.

53. Guvernul rus nu a prezentat anumite declarații particulare.

54. În prezenta cauză, Curtea notează că reclamantul nu a avut posibilitatea să obțină vreo decizie de prelungire a arestării sale preventive sau orice alt document pe care s-ar fi putut baza deciziile respective. Aceasta ridică o problemă în baza paragrafelor 3 și 4 din Convenție, din moment ce apărarea nu doar că nu a putut argumenta în modul corespunzător poziția sa împotriva arestării preventive a reclamantului în lipsa oricărei informații, ci și rămâne neclar care ar fi putut fi motivele unei astfel de detenții. Respectiva lipsă totală de informații oferite apărării este suficientă Curții pentru a concluziona că a avut loc o încălcare a Articolului 5 §§ 3 și 4 din Convenție în prezenta cauză.

55. Cu referire la responsabilitatea Federației Ruse, din aceleași motive ca și cele menționate la paragrafele 47 și 48 de mai sus, Curtea constată că Rusia este responsabilă de încălcarea Articolului 5 §§ 3 și 4 din Convenție în prezenta cauză.

IV. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 8 DIN CONVENȚIE

56. Reclamantul s-a plâns că toată corespondența sa fusese monitorizată de către administrația penitenciarului. El s-a bazat pe Articolul 8 din Convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.”

A. Admisibilitatea

57. Curtea constată că această plângere nu este în mod vădit nefondată, în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție. În plus, ea observă că plângerea nu este inadmisibilă din niciun alt motiv. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

B. Fondul

58. Reclamantul a prezentat probe care indică faptul că scrisorile pe care el le expediasă sau recepționase, în special corespondența cu avocatul său, fuseseră monitorizate de către angajații penitenciarului (a se vedea paragraful 20 *supra*). El a invocat că aceasta era o practică standard și că, astfel, toată corespondența era citită.

59. Guvernul rus nu a comentat.

60. Curtea consideră că deschiderea și citirea corespondenței private expediate către sau de către un deținut, confirmată în cazul reclamantului prin ștampila și semnătura persoanei care efectuase asemenea acțiuni în penitenciarul în care se afla el, constituie în mod clar o ingerință în dreptul la respectarea corespondenței unei persoane, garantat de Articolul 8 din Convenție (a se vedea, spre exemplu, *Porowski v. Polonia*, nr. 34458/03, §§ 166-168, 21 martie 2017).

61. Chiar și presupunând că astfel de acțiuni erau conforme legislației „ruse”, ale cărei prevederi nu au fost comunicate de către guvernele reclamate, Curtea notează lipsa oricărei justificări a unei astfel de monitorizări, în special a monitorizării corespondenței dintre un deținut și

avocatul său. Aceasta îi este suficient Curții pentru ca să concluzioneze că a avut loc o încălcare a Articolului 8 din Convenție în prezenta cauză.

62. Cu referire la responsabilitatea Federației Ruse, din aceleași motive ca și cele menționate la paragrafele 47 și 48 de mai sus, Curtea constată că Rusia este responsabilă de încălcarea Articolului 8 din Convenție în prezenta cauză.

V. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 13 DIN CONVENȚIE

63. Reclamantul s-a plâns că nu a avut nicio cale de atac eficientă în privința plângerilor sale în baza Articolelor 3, 5 și 8 din Convenție. El s-a bazat pe Articolul 13 din Convenție, care are următorul conținut:

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

64. El s-a plâns și în baza Articolului 6 § 1 din Convenție, că nu a avut acces la o instanță nici în Republica Moldova, nici în Federația Rusă, pentru a se plânge de încălcarea drepturilor sale. Făcând din nou referire la competența sa de a da o calificare în drept circumstanțelor unei cauze (a se vedea paragraful 50 *supra*), Curtea consideră că plângerea respectivă trebuie examinată doar în baza Articolului 13 din Convenție, coroborat cu Articolele 3, 5 și 8.

A. Admisibilitatea

65. Curtea constată că această plângere nu este în mod vădit nefondată, în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție. În plus, ea observă că plângerea nu este inadmisibilă din niciun alt motiv. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

B. Fondul

66. Reclamantul a considerat că el nu a avut mijloace de afirmare a drepturilor sale în fața acțiunilor autorităților „rnn”.

67. Guvernul rus nu a prezentat vreun comentariu specific.

68. Curtea reiterează concluzia sa din cauza *Mozer* (pre-citată, § 211) că „... în anumite circumstanțe reclamantilor li se poate cere să epuizeze căile de atac eficiente disponibile într-o entitate nerecunoscută (a se vedea *Demopoulos și alții*, pre-citată, §§ 89 și 92- 96). Cu toate acestea, nu există niciun indiciu în dosar, iar Guvernul rus nu a susținut că reclamantul avea la dispoziție căi de atac eficiente în „rnn” cu privire la plângerile menționate mai sus”. În lipsa unor argumente sau probe noi din partea Guvernului rus, Curtea nu vede niciun motiv să se abată de la această concluzie în prezenta cauză.

69. Prin urmare, Curtea concluzionează că reclamantul nu a avut o cale de atac eficientă cu privire la plângerile sale în baza Articolului 3, a Articolului 5 §§ 3 și 4, și a Articolului 8 din Convenție. În consecință, Curtea trebuie să decidă dacă încălcarea respectivă a Articolului 13 poate fi atribuită Rusiei.

70. În prezenta cauză, Curtea a constatat că Federația Rusă continuă să exercite un control efectiv în „rnm” (a se vedea paragrafele 27-28 *supra*). Potrivit jurisprudenței sale, nu este necesar să determine dacă Rusia exercită sau nu un control detaliat asupra politicilor și a acțiunilor administrației locale subordonate. Responsabilitatea Rusiei este angajată în virtutea sprijinului său militar, economic și politic continuu pentru „rnm”, care nu ar putea supraviețui altfel (a se vedea *Mozer*, pre-citată, § 217).

71. În absența oricărei prezentări din partea Guvernului rus cu privire la căile de atac disponibile reclamantului, Curtea concluzionează că a existat o încălcare a Articolului 13 coroborat cu Articolul 3, Articolul 5 §§ 3 și 4, și Articolul 8 din Convenție de către Federația Rusă.

VI. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 18 DIN CONVENȚIE

72. În corespondența sa inițială, reclamantul s-a plâns de o încălcare a Articolului 18, fără a oferi detalii. El nu s-a referit la plângerea respectivă în formularul de cerere prezentat. Examinând materialele cauzei, Curtea nu constată o aparență de încălcare a prevederii respective.

73. Având în vedere cele de mai sus, Curtea constată că această plângere este în mod vădit nefondată și trebuie respinsă în conformitate cu Articolul 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

VII. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

74. Articolul 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciul moral

75. Reclamantul a pretins de la Rusia 96000 de euro (EUR) pentru prejudiciul moral.

76. Guvernul rus a argumentat că suma pretinsă era excesivă, nefondată și ghidată de preferințele politice ale reclamantului și ale reprezentantului său.

77. Având în vedere numărul încălcărilor Convenției constatate și gravitatea acestor încălcări, Curtea acordă reclamantului 11000 EUR pentru prejudiciul moral.

B. Costuri și cheltuieli

78. Reclamantul a pretins și 1200 EUR, în comun de la ambele guverne, pentru costurile și cheltuielile suportate în fața Curții. El a prezentat copii de pe documentele care confirmă cheltuieli poștale în sumă de 380 de lei moldovenești (MDL – echivalentul a aproximativ 20 EUR).

79. Guvernul rus nu a prezentat niciun comentariu.

80. Făcând referire la documentele aflate în posesia sa și la jurisprudența sa, în special la lipsa oricărei forme de contract juridic încheiat între reclamant și avocatul său care ar putea fi executat la nivel național, Curtea consideră rezonabil să acorde doar cheltuielile poștale în valoare de 20 EUR.

C. Dobânda de întârziere

81. Curtea consideră oportun ca rata dobânzii de întârziere să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea inadmisibilă în privința Republicii Moldova;
2. *Declară* plângerea în baza Articolului 18 inadmisibilă, iar restul cererii admisibil în privința Rusiei;
3. *Hotărăște* că a existat o încălcare a Articolului 3 din Convenție;
4. *Hotărăște* că a existat o încălcare a Articolului 5 § 3 din Convenție;
5. *Hotărăște* că a existat o încălcare a Articolului 5 § 4 din Convenție;
6. *Hotărăște* că a existat o încălcare a Articolului 8 din Convenție;
7. *Hotărăște* că a existat o încălcare a Articolului 13 din Convenție;
8. *Hotărăște* că nu este necesară examinarea separată a plângerii în baza Articolului 6 § 1 din Convenție;
9. *Hotărăște*
  - (a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume:
    - (i) 11000 EUR (unsprezece mii de euro), plus orice taxă care poarte fi percepută, pentru prejudiciul moral;

- (ii) 20 EUR (douăzeci de euro), plus orice taxă care poarte fi percepută reclamantului, pentru costuri și cheltuieli;
- (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la data executării hotărârii, urmează a fi achitată o dobândă adițional sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

10. *Respinge* restul pretenției reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Întocmită în limba engleză și notificată în scris la 27 aprilie 2021, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunct

Aleš Pejchal
Președinte